

1. Nádraží
2. Most
3. Mlýn a řeka
4. Kostel
5. Mokřad
6. Památný dub
7. Cahlna
8. Janečkova vila
9. Infocentrum

Stezka o délce 5,5 km vás seznámí s historií a přírodními zajímavostmi Týnce a okolí. Část stezky vede terénem.

Geocaching

1. Geocaching úvod
2. Obtížnosti keší
3. Velikosti keší
4. Tradiční keš
5. Multicache
6. Unknown, Mystery keš
7. Wherigocache
8. Lettercache
9. Earthcache

Dřevěný most přes řeku Sázavu existoval v Týnci nejpozději od poloviny 17. století, kdy je doložena péče majitelů Týnce o něj, a také, že za jeho přechod nevybírali mýto. Určitě však byl staršího data a možná měl i předchůdce. Naneštěstí neodolal povodni v únoru 1776 a na nový dlouhý chyběly peníze.

Proto jej nahradil **přívoz** od břehu pod Korbelovou hospodou k břehu u dnešního parkoviště před městským úřadem, později přestěhovaný jen pár metrů po proudu nad dnešní most. Naposledy tu převážní J. Bažil s rodinou a po něm převozník Škorv z čp. 7. Živnost ukončil v roce 1920 zahájení provozu na novém mostu T. G. Masaryka. Právo provozování tohoto přívozu pomoci lana měl od 9. 12. 1912 velkostatek Konopiště a 30. 4. 1921 se jej vzdal. Mimo to fungovaly přivozy např. v nedalekých Brodích (od r. 1914) a v Podolíšci.

Podpásovní tynecký přívazec p. Bažil s rodinou (Městské muzeum Týnec nad Sázavou)

O **obnově mostu** přes Sázavu se jednalo nejpozději od roku 1908, ale teprve v roce 1919 se novému starostovi Krusičan Ludvíku Štrosovi z Týnce podařilo, přes odpor některých osad, prosadit jeho výstavbu. Obecní zastupitelstvo se 27. 2. 1919 usneslo, že dá 50 000 Kčs, další prostředky měl poskytnout okres, země, stát a jiní zájemci. Když částka dosáhla 1/3 z původní zadávací ceny 675 476 Kčs, stát začal stavět. Pak však mezi občany nastaly spory, protože někteří měli strach z velkého finančního zatížení. Teprve v roce 1920 si tak obec půjčila 50 000 Kčs u Společného a záložního spolku v Týnci na 4% úrok. Ke splácení sloužila 102% přírůžka k obecním daním kromě činžovní pro Týnec a 98% přírůžka pro ostatní osady a obce.

Most T. G. Masaryka z r. 1920 v původní podobě nechal po dokončení

Ani tím však problémy neskončily. Kvůli poválečné hospodářské krizi stouply ceny, takže se cena mostu zvedla skoro na 1 500 000 Kčs, za 100 000 Kčs k němu byly postaveny nenaplanované nájezdy a za 130 000 Kčs firma L. Štroše zřídila nový železniční přejezd. Vlastní most v letech 1919–1920 postavila firma Kapsa a Müller z Prahy (jeho stavitel Ing. Klement se v Týnci dokonce oženil) a přímé náklady na jeho stavbu nakonec dosáhly 1 600 000 Kčs. Protože šlo o první most postavený v ČSR pro získání samostatnosti, dostal název podle prvního čs.

prezidenta T. G. Masaryka, ten se však jeho slavnostního otevření na podzim 1921 neúčastnil.

Dějiny ovšem po něm kráčet nepřestaly. Po okupaci Československa nacisty v březnu 1939 přišel o svůj název připomínající svobodu a demokracii, stejně jako po roce 1948. Mezitím se v roce 1943 stal místem, kudy procházela hranice mezi cvičištěm zbraní SS na levém a protektorátem Čechy a Morava na pravém břehu řeky. Na mostě tehdy stála dřevěná bouda se závorou a německou hlídkou kontrolující všechny, kdo chtěli přejít na druhou stranu.

Letní úkryt na Sázavě příhrádku v polovině 20. let 20. století od Týnce nejpozději rudělvěnků

Po první rekonstrukci v roce 1966 si most prošel zatěžkávací zkouškou v noci z 21. na 22. 8. 1968, když tudy od Benešova jely sovětské tanky do Lešan, kde měla posádku 3. protitanková brigáda. Dnes tam sídlí Vojenské technické muzeum. Během krátkého období pražského jara se také vrátila tabule upomínající na jeho název, aby záhy znovu až do roku 1990 zmizela v úkrytu u dalšího odvážného občana. Dnes je její kopie na kamenném pomníku na levém břehu před mostem. Po několika menších opravách prošel most v letech 1996–1997 velkou rekonstrukcí a od té doby znovu slouží veřejnosti.

Na této straně řeky stával původně jen dnes zaniklý **barokní statek**. Je doložen zhruba od počátku 17. století jako tzv. Nový dvůr. V roce 1715 byl ohodnocen na 93 157 zlatých rýnských a skládal se z ratejny, kuchyně, komory a máshauzu, kravina pro 39 jalovic, 20 telat a býka, žeznary, pod níž byl mléčný sklep, ze tří stájí, stodoly a chléva pro prasata. Uprostřed dvora stála kůlna, nad ní spýchárek. Z třetí strany byl ovčín a za ním ovčárna. Pole ležela na obou stranách řeky a měla výměru devět a půl lúna a 44 a čtvrt provazců (asi 400 strýchů neboli 115 ha, včetně půdy tabuli ladem). Z luk se sklízelo 350 senu a měřily 17 a čtvrt provazce. V 50. letech 20. století na statku sídlilo týnecké jednotné zemědělské družstvo. Budovy postupně chátraly a po požáru počátkem 80. let 20. století byly strženy. V roce 1983 zde vyrostla v akci Z budova MěNV, nyní Městský úřad Týnec nad Sázavou.

Statek v Návě

Obtížnosti keší

Než se vypravíte za keškou, bude vás zajímat obtížnost lovu i terén, v jakém se keš nachází.

Obtížnost se hodnotí stupnicí od 1 (velmi snadné) do 5. Obtížnosti 4 a 5 jsou časově velmi náročné, velmi těžko objevené nebo krypté složitou šifrou.

Podobně se hodnotí i terén – od bezbariérového přístupu (1) přes husté rostit (3) až po kešky dostupné jen horezcům nebo potápěčům s vybavením (5).

Bližší informace na www.geocaching.cz

Čert se nikdy neztratil. Jednak cesta do pekla vede vždy směrem dolů a jednak se čerti vyznačí v mapách a plánech. Jejich schopnosti uzdvají i lidé známým souslovím **v tam se čert vyzná**.

Náš čert se zastavil tady na přechodu přes Sázavu a podíval se na svůj pláněk. Vodáček neviděl, zato viděl tynecký a Čert se však che nejdřív zastavit ve u kde to nádherně voní.

mlýn
jez
tábořiště
hrad, zámek

Najdete na mapě místa, kam má čert namířeno. Určitě tam chytí nějakou nepřelhu.

VLASTIVĚDNÝ KLUB
Adresy Týnce nad Sázavou a okolí

MĚSTO
TÝNEC
NAD SÁZAVOU

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí

